
REKENINGKUNDE

GRAAD 12

HERSIENING 2025

KWARTAAL 2

Werkboek

Kwartaal 2-onderwerpe:

- Voorraadwaardasie
- Vaste Bates
- Kosterekeninge/Vervaardiging
- Versoenings

TOETS JOU KENNIS

VOORRAADWAARDASIE

1.1			
1.2			(3)
1.3			
2.			(5)
3.1			(1)
3.2			(1)
			10

VASTE BATES

1			(1)	
2	1.	2.	(2)	
3.	1.	2.	3.	(3)
4.			(1)	
			7	

VERVAARDIGING *(toon W of O met 'n kruisie in die toepaslike blokke)*

1.1.	W	O		(2)
1.2	W	O		(1)
1.3	W	O		(1)
1.4	W	O		(2)
1.5	W	O		(2)
				8

VERSOENINGS

1	1.	2.		(2)
2.	1.	2.		(2)
3.				(1)
				5

TOTAAL		30
---------------	--	-----------

VOORRAADWAARDASIE

AKTIWITEIT 1

1.1 Bereken die volgende op 28 Februarie 2019:

1.1.1

Waarde van die eindvoorraad	
Bewerkings	Antwoord

10

1.1.2

Brutowins vir die jaar	
Bewerkings	Antwoord

5

1.2.1

Bereken die waarde van voorraad op 28 Februarie 2019 deur die EIEU metode te gebruik.	
Bewerkings	Antwoord

7

1.2.2

Verduidelik die effek op brutowins indien die EIEU-metode gebruik word.

2

1.2.3

As 'n interne ouditeur verduidelik die voordele om die EIEU-metode te gebruik aan die eienaar en die rekenmeester. Noem TWEE punte.

4

1.3

John Fortune voel dat hy nie sy teiken-winsopslag % in 2019 kon bereik nie. Doen 'n berekening om te bevestig of sy korrek is.

Bewerkings	Antwoord

3

Verskaf TWEE voorstelle wat geïmplementeer kan word om winsgewendheid te verbeter.

1.

2.

4

35

AKTIWITEIT 2

KABINETTE

2.1	Bereken die waarde van die eindvoorraad deur die EIEU-metode te gebruik.		<table border="1"> <tr><td> </td></tr> <tr><td>6</td></tr> </table>		6
	6				
Bewerkings	Antwoord				

2.2.1	Bereken die % winsopslag wat in 2019 behaal is.		<table border="1"> <tr><td> </td></tr> <tr><td>4</td></tr> </table>		4
	4				
Bewerkings	Antwoord				

2.2.2	Verskaf TWEE punte om te bewys dat hierdie besluit die doelwitte behaal het.		<table border="1"> <tr><td> </td></tr> <tr><td>4</td></tr> </table>		4
	4				
1.					
2.					

2.2.3	Die HUB voel dat hierdie besluit ook die maatskappy negatief beïnvloed het. Verskaf TWEE punte (met syfers) wat sy opinie staaf.		<table border="1"> <tr><td> </td></tr> <tr><td>4</td></tr> </table>		4
	4				
1.					
2.					

	Gee die direkteure raad om hierdie probleem op te los. Verduidelik TWEE punte.		<table border="1"> <tr><td> </td></tr> <tr><td>2</td></tr> </table>		2
	2				
1.					
2.					

LAMPE

2.3

Bereken die voorraadhoudingsperiode (in dae; gebruik eindvoorraad).	
Bewerkings	Antwoord

3

2.4

Bereken die getal vermiste lampe.	
Bewerkings	Antwoord

5

Gee TWEE voorstelle oor hoe hy hierdie probleem kan oplos.	
1.	
2.	

4

TELEVISIESTELLE

2.5

Bereken die waarde van die eindvoorraad van TV-stelle op 30 September 2019 deur die spesifieke identifikasie metode te gebruik.	
Bewerkings	Antwoord
LYN:	
KYA:	

7

2.6

Verduidelik DRIE verskillende kwellings wat George oor hierdie probleem sal hê.	

6

45

AKTIWITEIT 3

Identifiseer EEN probleem in verband met elke tak. Haal relevante bedrae aan om jou antwoord te ondersteun. Gee in elke geval advies aan Ben om die probleem op te los.

	PROBLEEM	ADVIES
MSB TAK		
APB TAK		

8

VASTE BATES

AKTIWITEIT 1

1.1 ALGEMENE GROOTBOEK VAN EASTEND WINKELS
BATEVERKOPE

2018 Apr	20			2018 Apr	20		

12

1.2 Toon die dubbelinskrywing wat in die algemene grootboek gemaak is vir die vervanging van die rekenaars op 30 April 2018. Dui ook die korrekte bedrag aan.

Rekening gedebiteer	Rekening gekrediteer	Bedrag

3

1.3 **Verduidelik hoe 'n vaste bateregister die interne ouditeur kan help om vaste bates te beheer.**

2

1.4 **Verduidelik waarom 'n vaste bate-item se drawaarde as R1 getoon kan word in die Staat van Finansiële Posisie.**

3

1.5 **Een van die kantoorwerkers, Gill, weet dat die versekeringspolis slegs diefstal dek indien daar bewyse van geforseerde toegang was. Sy het ook gesien dat Mike die sekuritietshek van die kantoor gebreek het om die indruk te skep dat daar geforseerde toegang was. Gill is nie seker of Milly hiervan weet nie. Watter raad sal jy aan Gill gee? Verduidelik EEN punt.**

3

1.6 **Mike will 'n deel van hul perseel verkoop teen kosprys om hul kontantvloeiprobleme op te los. Milly stem nie hieroor met hom saam nie. Gee een rede waarom jy Milly in hierdie verband sal ondersteun.**

2

25

AKTIWITEIT 2

2.1

Bereken die wins of verlies op verkope van die rekenaar op 31 Augustus 2018.

6

2.2

Bereken die totale waardevermindering vir die jaar.

9

2.3

Stel EEN interne kontrolemaatreeël voor wat die interne ouditeur kan uitvoer om die tasbare bates se bedrag in die Staat van Finansiële Posisie te verifieer.

2

17

AKTIWITEIT 3

3.1 Bereken die koste van nuwe afleweringvoertuie aangekoop soos in die Kontantvloeistaat getoon:

--	--

6

AKTIVITEIT 4

Bereken :

(i) Waardevermindering vir die huidige jaar		
Bewerkings	Antwoord	
(ii) Drawaarde van voertuie verkoop		
Bewerkings	Antwoord	
		5
Wins/Verlies op verkoop van bate		
Bewerkings	Antwoord	
		2
Vaste bates drawaarde op 28 Februarie 2019		
Bewerkings	Antwoord	
		4
		11

AKTIWITEIT 5

5.1 VASTE BATE-REGISTER

Item <i>Afleweringervoertuig</i>	Model <i>Ford V 800</i>	Registrasienommer <i>BBC 200 GP</i>	
Gekoop van <i>Hatfield Auto</i>	Datum gekoop <i>1 April 2017</i>	Kosprys <i>R120 000</i>	
Waardeverminderingmetode <i>Verminderde saldo-metode</i>		Waardeverminderingkoers <i>20% p.j.</i>	
Datum verkoop: <i>1 September 2019</i>		Sold to: <i>Stolen</i>	
Verkoopprys:		Wins/Verlies met vervreemdig:	
Waardeverminderingrekord			
Datum	Huidige waardevermindering	Opgehoopte waardevermindering	Drawaarde
28 Feb. 2018			
28 Feb. 2019			
1 Sept. 2019			

16

5.2 Bereken die bedrag wat die versekeraars gaan uitbetaal.

3

5.3 Noem twee sekuriteitsmaatreëls wat Universal Handelaars kan instel om diefstal te voorkom.

4

VERVAARDIGING (Koste-rekeningkunde)

AKTIWITEIT 1

1.1 LESSENAARFABRIEK

1.1.1	Fabrieksbokoste-nota		
	Indirekte arbeid	R 296 500	
	Waardevermindering van fabrieksaanleg	166 000	
			8

1.1.2	Bereken die totale koste van produksie van klaarprodukte .		
	Bewerkings	Antwoord	
			6

1.1.3	Sihle wil 'n bykomende 1 500 lessenaars vervaardig. Bereken die bykomende wins wat hy kan verwag .		
	Bewerkings	Antwoord	
			6

1.2 STOELFABRIEK

1.2.1	Verskaf 'n berekening om die gelykbreekpunt vir 2019 te bevestig .		
	Bewerkings	Antwoord	
			4

1.2.2

Lewer kommentaar op die gelykbreekpunt en die produksievlak wat bereik is. Haal syfers aan.	

4

1.2.3

Sihle voel dat die houtgrondstof nie goed beheer is nie. Verskaf 'n berekening.		
Identifiseer TWEE moontlike oorsake van hierdie probleem. Verskaf 'n oplossing vir ELK.		
	MOONTLIKE OORSAKE	OPLOSSING VIR ELK
Oorsaak 1		
Oorsaak 2		

4

4

1.2.4

Gee TWEE redes vir die toename in direkte arbeidskoste. Verskaf 'n oplossing vir ELK.		
	REDES	OPLOSSING VIR ELK
Rede 1		
Rede 2		

4

40

AKTIWITEIT 2 VERVAARDIGING

2.1.1 Bereken: Direkte Materiaalkoste

--

7

2.1.2 Fabrieksboekoste

Totaal voor aansuiweringe	536 025

15

2.1.3 Produksiekostestaat vir die jaar geëindig 30 Junie 2019

Direkte Arbeid	465 000
Primêre koste	
Goedere in bewerking aan die begin van die jaar	181 410

8

2.2.1 Verduidelik aan die eenaar waarom dit belangrik is om die gelykbreekpunt elke jaar te bereken. Gee TWEE redes.

--

4

2.2.2 Toon berekeninge om aan te toon dat die gelykbreekpunt van 1 912 eenhede op 28 Februarie 2019 korrek bereken is.

--

3

2.2.3 Verduidelik waarom Zonke nie bekommerd hoef te wees oor die gelykbreekpunt vir 2019 nie. Haal bedrae aan om jou antwoord te ondersteun.

--

3

40

AKTIWITEIT 3 VERVAARDIGING

3.1 **PRODUKSIEKOSTESTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 28 FEBRUARIE 2019**

Direkte materiaalkoste	
Direkte arbeidskoste	
Primêre koste	
Fabrieksbokoste	
Goedere-in-bewerking (begin)	
Goedere-in-bewerking (einde)	
Totale koste van produksie	

13

3.2

VERKORTE INKOMSTESTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 28 FEBRUARIE 2019	
Verkope	8 160 000
Koste van verkope	

12

25

VERSOENINGS (REKONSILIASIES)

AKTIWITEIT 1 DEBITEURE-VERSOENING

1.1

Dui die saldo van die Debiteurekontrolerekening op 31 Mei 2019 aan.

2

1.2

Watter debiteur in die ouderdomsanalise mag korting ontvang? Motiveer jou antwoord met een rede.
Debiteur: Rede:

3

1.3

Verduidelik die term 'Kredietlimiet' wat in die ouderdomsanalise getoon word.

2

1.4

S. Solly en P. Peter hou nie by die debiteure se kredietterme nie. Maak 'n voorstel vir een interne beheermaatreël om dit aan te spreek.

--	--

	2

1.5

Bereken die bedrag vir Voorsiening vir Oninbare skulde op 31 Mei 2019.

--	--

	3

1.6

Krediteurelys op 31 Mei 2019	
Mjila Groothandelaars	
Stan Winkels	

	9

1.7

Wat is jou mening oor die kredietterme wat Nissen Handelaars aan hul debiteure gee met betrekking tot die terme wat hulle toegelaat word deur hul krediteure? Maak een aanbeveling in hierdie verband.

--	--

	4

	25
--	----

AKTIWITEIT 2 KREDITEURE-VERSOENING

2.1

Gee TWEE redes waarom dit belangrik vir 'n onderneming is om elke maand die Krediteureversoeningstaat voor te berei.

4

2.2

Bereken die korrekte Krediteurekontrolerekeningsaldo, nadat die betrokke foute en weglatings in ag geneem is.

6

2.3

Bereken die korrekte saldo's vir krediteure Zebo Verskaffers en Leo Groothandelaars, deur die foute en weglatings in ag te neem.

Krediteur	Bewerkings	Saldo
Zebo Verskaffers		
Leo Groothandelaars		

10

20

AKTIWITEIT 3 KREDITEUREVERSOENING

	Krediteuregrootboek	Krediteure-rekonsiliasiestaat
Saldo	28 370	25 300
A		
B		
C		
D		
E		

9

AKTIWITEIT 4 BANKVERSOENING

4.1.1 Noem DRIE voordele van EFO's.

Voordeel 1	
Voordeel 2	
Voordeel 3	

3

4.1.2 Janet, die boekhouer, het die taak gekry om alle EFO's te verwerk en te beheer.

Verduidelik TWEE redes waarom die interne ouditeur hieroor bekommerd was.	
Rede 1	
Rede 2	

4

